Regio Centraal Gelderland
SAMEN, VOOR ELKAAR

MEMO

Aan	: Gemeenteraden Centraal Gelderland
Van	: College van Burgemeesters & Wethouders gemeenten Centraal Gelderland
Onderwerp	: Essentiële Jeugdhulpfuncties
Datum	: Juni 2025

Vanaf 1 januari 2025 werken de gemeenten in Centraal Gelderland samen aan de Essentiële Jeugdhulpfuncties. Dit zijn integrale hoogspecialistische zorgvormen. Hoogspecialistische zorg is zorg voor gezinnen met zeer complexe problematiek. Dit doet de regio Centraal Gelderland in samenwerking met andere jeugdhulpregio's in Gelderland (G7). De zorg wordt georganiseerd door 15 zorgaanbieders die samenwerken om deze hulp op de juiste manier vorm te geven. In deze raadsbrief leggen wij uit waarom dit initiatief is gestart, wat deze vormen van zorg precies inhouden en wat we hopen te bereiken met de nieuwe manier van hulpverlenen.

Aanleiding

In de afgelopen jaren is uit onderzoek gebleken dat jongeren met ingewikkelde problemen vaak niet de juiste hulp krijgen. Vooral jongeren die niet meer thuis wonen, worden te vaak verplaatst en krijgen niet altijd de zorg die ze nodig hebben. Om dit te verbeteren, is samenwerking tussen meerdere zorgaanbieders met verschillende expertises noodzakelijk. Dit proces verloopt niet vanzelf en vraagt om een duidelijke en sterke aansturing vanuit de gemeenten.

Voor wie zijn de Essentiële Functies?

Om bovengenoemde redenen is in 2023 besloten om met alle Gelderse Jeugdhulpregio's (G7) de Essentiële Functies te gaan verwerven. Hier hebben 15 zorgaanbieders zich in een consortium, de Gelderse JeugdAlliantie (GJA), op ingeschreven.

Deze zorgaanbieders samen bieden jeugdhulp aan jeugdigen in het zogenoemde 'topje van de ijsberg'. De zorg van de Essentiële Functies richt zich op kwetsbare kinderen en hun gezinnen en/of netwerk. Hun zorgvragen – en de oorzaken ervan- zijn meervoudig en complex. Niet één probleem is bovenliggend, maar het is een combinatie van meerdere problemen. In Centraal Gelderland gaat het om 27 jeugdigen.
De oplossing vraagt om een samenwerking tussen verschillende sectoren in de zorg.
Denk bijvoorbeeld aan een kind dat moeilijk gedrag vertoont, psychische klachten heeft in combinatie met een verslaving. Daarnaast kunnen er ook moeilijke situaties in het gezin zijn, zoals een scheiding, geweld thuis of geldproblemen, die van invloed zijn op het kind. Met de Essentiële Functies is het de bedoeling dat naar al deze problemen wordt gekeken en dat zorgaanbieders samen aan de slag gaan om het gezin te helpen.

Wat gaan we doen?

Een van de belangrijkste doelen van de Essentiële Functies is om de zorg naar het kind te brengen, en kinderen niet te verplaatsen naar de zorg.
Daarvoor zijn drie vormen van zorg gecontracteerd bij de GJA:

- *De mobiele brigade*: De mobiele brigade is een team van zorgprofessionals die op locatie komen voor analyse en advies. Dit betekent dat niet het kind wordt verplaatst maar juist de zorg. De mobiele brigade kan worden ingezet door zorgaanbieders wanneer zij bij de behandeling van een kind ondersteuning of extra deskundigheid nodig hebben. Hiermee wordt het onvrijwillig overplaatsen van een kind voorkomen. Zonder bureaucratische rompslomp. Het is een team dat hands-on, samen met ouders of andere personen in het netwerk, het kind zelf en de zorgaanbieder op locatie werkt aan oplossingen. Dit in de vorm van kortdurende acties en directe ondersteuning.
- *Integrale zorg met Verblijf*: Soms kunnen jongeren echt niet thuis, bij pleegouders of een gezinshuis wonen. Omdat de problemen te complex zijn of omdat ze extra bescherming nodig hebben. Zij kunnen dan bij één van de verblijfslocaties binnen de Essentiële Functies terecht. Hier krijgen ze 24-uur per dag zorg, met goed en passend onderwijs of een dagprogramma. De juiste zorg op de juiste plek, zonder onnodige doorplaatsingen.
- *Aanvullende integrale zorg*: Heeft een jongere aanvullende zorg nodig, maar ontbreekt deze expertise binnen de verblijfslocatie? Dan staan professionals met specialistische kennis klaar voor behandeling. Zij zorgen op de verblijfslocatie voor de behandeling die nodig is. Voor de jongere betekent dit: geen overplaatsing, geen verhuizing en geen lange wachttijden. Dat geeft stabiliteit en rust.

Wat willen we bereiken?

Vanuit de Essentiële Functies is een toekomstbeeld beschreven van waar we over zeven jaar willen zijn. In de komende jaren gaan we hier als gemeenten en zorgaanbieders naartoe werken. We willen het volgende bereiken:

- Er is voor een kleine groep kinderen en hun gezin Essentiële Functies beschikbaar.
- Aanbieders werken daarin samen om de zorg per gezin vorm te geven.
- Regio's hebben de randvoorwaarden gecreëerd die het mogelijk maken om de zorg per gezin vorm te kunnen geven. De gemeente is betrokken bij het gezin (casusregie) en ondersteund de zorgaanbieders als zij out-of-the-box-oplossingen voorstellen.
- Er zijn geen contra-indicaties meer binnen de Essentiële Functies. Dat wil zeggen dat een jongere niet kan worden afgewezen op meerdere diagnoses (bijvoorbeeld omdat het een verslaving heeft).
- Er zijn geen onvrijwillige doorplaatsingen meer.
- De hoogspecialistische zorg heeft kleinschalig verblijf beschikbaar (maximaal 6 jongeren per groep). Waarin de verschillende expertises met elkaar samenwerken. Denk aan verblijf in combinatie met GGZ-behandeling, verslavingszorg, en forensische hulp. Het verblijf is zo thuis mogelijk.
- Er is een Mobiele Brigade beschikbaar die op locatie kan adviseren om overplaatsingen en plaatsing in de JeugdzorgPlus te voorkomen.
- Er is een sterk regionaal zorglandschap dat goed aansluit bij de Essentiële Functies. Er is altijd een plek beschikbaar voor een jeugdige die uitstroomt uit de Essentiële Functies.
- Verblijf in de Essentiële Functies is zo kort mogelijk. Er is intensieve betrokkenheid van de casusregisseur (veelal de lokale toegang of gecertificeerde instelling). Waardoor er een goede samenwerking is tussen alle betrokken om het gezin heen, en met het gezin zelf.

Ook regio's en daarmee gemeenten moeten de komende jaren aan de slag, om ervoor te zorgen dat de Essentiële Functies succesvol worden. Zo is een goede analyse maken met het gezin, voordat hulp wordt gestart, erg belangrijk. Dit heet een Verklarende Analyse. Deze analyse brengt de verschillende problemen in kaart, en kijkt naar hoe die elkaar beïnvloeden. Dit helpt om met het gezin te bepalen, welke hulp het beste kan worden ingezet.
Verder is het belangrijk dat gemeenten genoeg uitstroommogelijkheden creëren voor jeugdigen die de hulp bij de Essentiële Functies hebben afgerond. Naar mindere zwaardere vormen van zorg (waar ze kunnen blijven wonen), maar ook naar zelfstandige woonruimtes of terug naar huis.

Implementatie van de Essentiële Functies

Zoals benoemd in de inleiding zijn we per januari 2025 gestart met de essentiële functies. Het is daarom nog te vroeg om aan te geven wat de werking ervan is. In het eerste kwartaal van 2025 verbleven 2 jeugdigen uit de gemeente Rheden binnen de Essentiële Functies. Wanneer er eerste ervaringen zijn opgedaan en er verdere resultaten bekend zijn, zal u als Raad hierover worden geïnformeerd.